

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 15/2014-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Z. U., ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tost 15/2013 z 30. apríla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. U. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. mája 2013 doručená a 16. septembra 2013, 23. októbra 2013, 28. novembra 2013, 20. decembra 2013 a 9. januára 2014 doplnená sťažnosť Z. U. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou predovšetkým namietal porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tost 15/2013 z 30. apríla 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti, jej doplnení a príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný súd“) sp. zn. PK-2T 16/2008 z 23. júna 2010 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 23/2010 z 11. februára 2011 právoplatne odsúdený pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a iné. V ďalšom sťažovateľ doručil na špecializovaný súd návrh na povolenie obnovy konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci, o ktorej rozhodol špecializovaný súd svojim uznesením sp. zn. BB-3Nt/12013 z 24. mája 2013 tak, že návrh na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol z dôvodu, že podľa § 394 Trestného poriadku nezistil podmienky obnovy konania. Hlavným ťažiskom argumentácie sťažovateľa v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 20. mája 2013 „... *bolo nekonanie špecializovaného trestného súdu od podania môjho návrhu na tento súdu až po intervenciu krajského dozorového prokurátora, teda časové obdobie vyše 60 dní čo je doba pri abstraktnej nečinnosti súdu dobou porušujúcou základné ľudské práva a slobody...*“. V nadväznosti na to sťažovateľ proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu dôvodí, že „*Z tohto hľadiska bola zle vecne posúdená sťažnosť NS SR, lebo jadro veci môjho namietaného porušenia bolo ani len nevykonanie jediného úkonu súdu vo veci môjho podaného návrhu, čo je hrubým porušením trestného poriadku a následne garantovaných základných práv a slobôd, ako aj medzinárodného Dohovoru, čo pri prerokovaní neúčinného trestu pri nutnom novom výroku a treste je pri výkone trestu odňatia slobody svojvoľným obmedzovaním osobnej slobody štátnymi orgánmi.*“.

3. V ďalšom sťažovateľ dopĺňal svoju argumentáciu podaniami doručenými ústavnému súdu 16. septembra 2013, 23. októbra 2013, 28. novembra 2013, 20. decembra 2013 a v ostatnom 9. januára 2014.

3.1 V podaní doručenom ústavnému súdu 16. septembra 2013 reagujúc na uznesenie špecializovaného súdu sp. zn. BB-3Nt/1/2013 z 24. mája 2013, ktorým bol zamietnutý

sťažovateľom podaný návrh na povolenie obnovy konania, v podstatnom uviedol, že dôvodom „... doplnenia prvotnej sťažnosti je priama súvislosť nečinnosti špec. trest. súdu, členov senátu... ktorí nečinnosťou súdu úmyselne spôsobili nekonanie súdu vo veci môjho návrhu, čo je dôkazne preukázané konaním a rozhodnutím na verejnom zasadnutí, ako aj odôvodnením predmetného uznesenia, kde sú úmyselne uvádzané argumenty nesúvisiace s trestným právom a danou problematikou návrhu v spojitosti nálezu ÚS, pričom povolenie obnovy konania s poukazom aplikácie nálezu ÚS na asperovaný výrok o treste musel byť súdom povolený a súd bol povinný so súhlasom prokurátora takto učiniť.“.

3.2 V podaní doručenom ústavnému súdu 23. októbra 2013 sťažovateľ namietal porušenie svojich ďalších práv postupom špecializovaného súdu, keď dôvodil, že „... je nepochybné, že na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. 5. 2013 ŠTS v Banskej Bystrici nezasadal zákonný senát, bolo mi porušené právo na zákonného sudcu, taktiež porušené právo na spravodlivý proces. Taktiež porušenie Dohovoru, najmä článku 6, 7, 13, 17 boli zjavne postupom Špecializovaného trestného súdu, ako aj Ústavou garantované základné práva a slobody, zákonné normy trestného poriadku a zákona, metodický postup NS SR, boli porušené. Retrospektívou od podania môjho návrhu na povolenie obnovy konania prichádzame ku konštatovaniu viacerých závažných porušení, nečinnosť súdu, riadne nevybavenie sťažnosti, zákonom dané povolenie obnovy konania v mojej veci, ale súdom zamietnuté, taktiež zjavne odňatý zákonný sudca a netransparentné pridelenie spisu zákonnému sudcovi.“.

3.3 V podaní doručenom ústavnému súdu 28. novembra 2013 sťažovateľ poukazoval na nečinnosť najvyššieho súdu v sťažnostnom konaní, pričom dôvodil, že „... sťažnosť proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu ŠTS, prac. B. Bystrica je neriešená Najvyšším súdom SR v dobe 6 mesiacov... Táto doba je zjavne hrubou nečinnosťou NS SR, teda recidivujúce porušenia základných práv, v spojitosti s porušením základných práv rozhodnutím o zamietnutí môjho návrhu ŠTS, pričom toto pôvodné rozhodnutie malo odstrániť nesúlad môjho výroku o treste, ktorý vykonávam a bol uložený zrušenou vetou za bodkočiarkou ustanovenia § 41 ods. 2 TZ s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, taktiež s príslušnou... judikatúrou.“.

Z tohto vyplýva, že momentálne vykonávam neplatný trest, ktorý je v rozpore s ústavou SR, ako aj stanovenými postupmi v tejto veci.“.

3.4 V podaní doručenom ústavnému súdu 20. decembra 2013 sťažovateľ v podstate opakovane namietal nečinnosť o ním podanom návrhu na povolenie obnovy konania tak špecializovaným súdom, ako aj najvyšším súdom, keď tvrdil, že *„Vec tohto doplnenia sťažnosti spočíva v namietaní nečinnosti Najvyššieho súdu SR, ako sťažnostného súdu, respektíve na nečinnosť Špecializovaného trestného súdu... kde vznikla neprimerane dlhá rozhodovacia lehota o mojej sťažnosti proti zamietnutiu povolenia obnovy konania v predmetnej veci a až 5. 12. 2013 som obdržal uznesenie NS SR pod sp. zn.: 3 Tost 24/2013 zo dňa 23. 10. 2013, kde Najvyšší súd svojim rozhodnutím zrušil zamietavé rozhodnutie vo výroku o nepovolení môjho návrhu na povolenie obnovy konania ohľadne asperovaného trestu a prikázal ŠTS ako súdu prvého stupňa konať znovu a rozhodnúť.“.*

3.5 V podaní doručenom ústavnému súdu 9. januára 2014 reagujúc na vyjadrenie právnej zástupkyne k výzve ústavného súdu z 28. novembra 2013 na podanie kvalifikovanej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu oznámil vypovedanie plnej moci zvolenej právnej zástupkyni a požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1) Základné práva sťažovateľa, a to práva :

- podľa č. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy a čl. 5 ods. 1 a ods. 4 Dohovoru, podľa ktorého možnosť pozbaviť osobnej slobody je len z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, v zmysle ktorého obmedzenie slobody možno iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu, a ktoré obsahuje aj právo na urýchlené rozhodnutie o obmedzení slobody a aj právo na prepustenie ak je toto nezákonné,

- čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorým sa zaručuje právo na spravodlivý súdny proces,

boli postupom Najvyššieho súdu SR vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Tost 15/2013 porušené.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. ... Ústavný súd uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 5 Tost 15/2013 zo dňa 30. 4. 2013 zrušuje.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z... Ústavný súd prikazuje Najvyššiemu súdu SR, aby vo veci vedenej pod sp. zn.: PK-2 T 16/2008 konal v súlade s Trestným poriadkom a rozhodol o sťažnosti odsúdeného vo veci nekonania súdu tak, že odsúdeného ihneď prepustí na slobodu a preruší výkon trestu z dôvodu porušenia jeho základných práv.

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z... priznáva sa sťažovateľovi náhrada trov právneho zastúpenia... a takisto požadujem priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

II.A

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 15/2013 z 30. apríla 2013

8. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu 20. mája 2013 je oddelený petit od jej ostatných častí, resp. sťažovateľ sformuloval svoje úvahy do návrhu rozhodnutia ústavného súdu. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

9. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie

a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

11. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5 Tost 15/2013 z 30. apríla 2013 v podstatnom uviedol:

„Odsúdený Z. U. dňa 19. marca 2013 podal sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd v zmysle § 55 ods. 3 Tr. por.

Na túto sťažnosť reagoval písomným podaním z 12. apríla 2013 predseda špecializovaného trestného súdu, z ktorého vyplýva, že o predmetnej žiadosti nebolo možné doposiaľ konať a rozhodnúť z dôvodu, že okrem iných aj odsúdený Z. U. proti vyššie uvedenému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podal dovolanie, z ktorého dôvodu bol celý trestný spis predložený na rozhodnutie o podanom mimoriadnom opravnom prostriedku na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Odsúdený Z. U. dovolanie zobrať späť 20. februára 2013, o dovolaniach ostatných odsúdených v tejto trestnej veci však doposiaľ ešte nebolo rozhodnuté.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že predseda senátu 3T určil vo veci termín verejného zasadnutia na 13. mája 2013, pričom uvedenú skutočnosť postupom podľa § 55 ods. 4 Tr. por. oznámil aj odsúdenému Z. U.

Odsúdený Z. U. napriek vyššie uvedeným skutočnostiam písomným podaním z 23. apríla 2013 trval na podanej sťažnosti pre nečinnosť predsedu senátu v jeho trestnej veci týkajúcej sa návrhu na povolenie obnovy konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že predseda senátu vo veci postupoval bez subjektívnych prietahov, pričom vznik objektívnych prietahov bol zapríčinený z dôvodu konania a rozhodovania o mimoriadnych opravných prostriedkoch, z ktorého dôvodu celý trestný spis musel byť predložený na príslušný súd.

S poukazom na vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného Z. U. pre nečinnosť predsedu senátu... v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica, pod sp. zn. BB - 3 Nt 1/2013, podľa § 55 ods. 5 písm. a/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol, keďže nezistil zákonné dôvody uvedené v § 55 ods. 3 Tr. por.“

12. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich

ustanovení Trestného poriadku je napadnuté rozhodnutie aj náležite odôvodnené. Najvyšší súd oprel svoj záver o konkrétne zistenie podmieňujúce postup špecializovaného súdu kolíziou súbežne podaných viacerých mimoriadnych opravných prostriedkov, a to dovolania a návrhu na povolenie obnovy konania „... z ktorého dôvodu celý trestný spis musel byť predložený na príslušný súd“.

13. V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorému sťažovateľ vytýka, že „*Obsah odôvodnenia uznesenia NS SR proti ktorému je smerovaná táto sťažnosť je nesprávne vyhodnotený a posúdený, nakoľko NS SR sa mal zaoberať vecne tým, že špecializovaný trestný súd vôbec nekonal žiadnym úkonom na môj návrh na povolenie obnovy konania z 14. 1. 2013.*“, ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj obdobne základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a sťažovateľom namietaným porušením označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.B

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru postupom špecializovaného súdu a najvyššieho súdu v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania podanej sťažovateľom 15. januára 2013

14. Zhrnúc doplnenia pôvodnej sťažnosti (pozri bod 3) sťažovateľa doručenej ústavnému súdu 20. mája 2013 ústavný súd predostiera, že sťažovateľ v podstate rozšíril svoju argumentáciu celkovo na postup špecializovaného súdu v konaní o jeho návrhu na povolenie obnovy konania vedenej pod sp. zn. BB-3Nt 1/2013 v spojení s postupom najvyššieho súdu v tomto konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 24/2013, ktorým vytkol prietahový postup pri rozhodovaní o jeho návrhu na povolenie obnovy konania, zloženie senátu špecializovaného súdu a zamietnutie jeho návrhu na povolenie obnovy konania z 15. januára 2013 špecializovaným súdom. Svoje výhrady a úvahy podrobne popísal v jednotlivých doplneniach pôvodnej sťažnosti doručenými ústavnému súdu 16. septembra 2013, 23. októbra 2013, 28. novembra 2013 a 20. decembra 2013 a v ostatnom 9. januára 2014. Argumentáciu sťažovateľa vyplývajúcu z jednotlivých doplnení pôvodnej sťažnosti vnímal ústavný súd ako súčasť širšej argumentácie sťažovateľa, pričom považoval za podstatné upriamiť pozornosť sťažovateľa na ustálenú judikatúru ústavného súdu, z ktorej vyplývajú tieto ďalej uvedené závery ústavného súdu.

15. V prvej rovine svojej argumentácie ústavný súd zotrváva na doterajších názoroch (napr. I. ÚS 63/05, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011), podľa ktorých pri obnove konania podľa Trestného poriadku môžu byť prietahy (nečinnosť) v zásade namietané len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a rovnako ani čl. 6 ods. 1 prvá veta dohovoru v časti týkajúcej sa prejednávania záležitosti v primeranej lehote, pretože nejde o rozhodovanie v merite veci. Vzhľadom na uvedené je argumentácia sťažovateľa namietajúca prietahový postup všeobecných súdov, ktoré rozhodovali o jeho návrhu na povolenie obnovy konania, postavená mimo rámca ustálenej judikatúry ústavného súdu, v dôsledku čoho ju ústavný súd hodnotí ako zjavne neopodstatnenú. Uvedená skutočnosť je teda – sama osebe – dôvodom na odmietnutie sťažovateľom podanej sťažnosti v tejto jej časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Ústavnému súdu sa žiada pripomenúť, že rovnako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva, Žilina: 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. mája 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)]. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje absenciu vecnej súvislosti medzi postupom všeobecných súdov pri obnove konania a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť rovnako z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že obsah a rozsah práv uvedených v týchto článkoch nemá vecnú súvislosť s rozhodovaním všeobecných súdov o mimoriadnom opravnom prostriedku (obnove konania), v dôsledku čoho je jeho argumentácia v tomto smere zjavne neopodstatnená, a preto jeho sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť rovnako z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. V neposlednom rade ústavný súd rešpektujúc princíp subsidiarity nemohol ani preskúmať sťažovateľom napádané uznesenie špecializovaného súdu sp. zn. BB-3Nt 1/2013 z 24. mája 2013, keďže proti tomuto bol prípustný riadny opravný prostriedok (sťažnosť); preto jeho sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd ďalej poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax ESLP, z ktorej okrem iného vyplýva, že nedostatok pri uplatňovaní niektorých zo záruk spravodlivého súdneho konania, napr. na prvostupňovom súde, môže byť korigovaný konaním na druhostupňovom súde (Le Compte, Van Leuven a De Meyere z 23. júna 1981, Adolf c. Rakúsko z 26. marca 1982, Feldbrugge c. Holandsko z 29. mája 1986). S prihliadnutím na uvedené, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Tost 24/2013 z 23. októbra 2013 vyhovel námietkam sťažovateľa a vrátil vec špecializovanému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Týmto rozhodnutím najvyšší súd „zhojil, resp. napravil“ aj sťažovateľom predstreté pochybenia v postupe a rozhodnutí prvostupňového súdu, ak by k nim v skutočnosti došlo (vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa, pozn.), a to aj v kontexte ďalších ním označených práv, ktorých porušenie namieta, ako napr. práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Navyše, z už spomenutého princípu subsidiarity jednoznačne vyplýva, že právomoc ústavného súdu je postavená na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom. Vzhľadom na skutočnosť, že o sťažovateľovom návrhu na obnovu konania bude opätovne rozhodovať špecializovaný súd, je zrejmé, že sťažovateľ sa domáha ochrany svojich práv v „živej veci“, v dôsledku čoho ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. V dôsledku odmietnutia sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014

